

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: **M. A.**, narozen X, státní příslušník Marockého království,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců, Vyšní Lhoty 234, 739 51
Vyšní Lhoty,

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,**
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2022, č. j. KRPU-171950-48/ČJ-2022-040022,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 12. 12. 2022, č. j. KRPU-171950-48/ČJ-2022-040022, kterým byla podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) prodloužena doba trvání

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobcova zajištění za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalované ze dne 19. 9. 2022, č. j. KRPÚ-171950-25/ČJ-2022-040022, o devadesát dnů.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů upravené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Podle žalobce byla délka trvání zajištění stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění, které se dostatečně nezabývá konkrétní situací žalobce. Připomněl mimořádnost institutu zajištění a podotkl, že jeho délka nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Dodal, že pokud správní orgán bez rozumného důvodu nepostupuje v řízení aktivně a svědomitě po celou dobu zajištění a řádný postup směřující k vyhoštění nepřetržuje po celou dobu, zajištění přestává být oprávněné. Podle žalobce musí správní orgán důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly, a tyto skutečnosti musí být přesvědčivě a nezpochybnitelně doloženy ve spisovém materiálu.
3. Žalobce konstatoval, že v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovanou k závěru, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění. Žalovaná navíc podle žalobce nesplnila svou povinnost po celou dobu zajištění v souladu s § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců zkoumat, zda důvody zajištění trvají, rezignovala na svou povinnost opatřovat podklady pro rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění a namísto toho vycházela pouze z podkladů, na nichž založila své první rozhodnutí o prodloužení zajištění (*patrně myšleno rozhodnutí o zajištění, pozn. soudu*). Žalobce zdůraznil, že zatím neobdržel náhradní cestovní doklad a z napadeného rozhodnutí nevyplývá, na základě čeho se žalovaná domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu a následné realizaci vyhoštění dojde během lhůty prodlouženého zajištění, tj. že vyhoštění bude možné realizovat právě ve lhůtě devadesáti dnů. Žalobce poznamenal, že proces ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu je zdoluhavý a značně nestandardní.
4. Zdůvodnění doby prodloužení zajištění není podle žalobce dostatečně určité, neboť se tato doba váže především na spolupráci s Marockým velvyslanectvím, to však nedává žádnou představu časového horizontu, kdy a zda vůbec mohlo dojít k ověření žalobcovy totožnosti. Žalobce měl za to, že dosavadní postup v řízení spíše svědčí o nemožnosti uskutečnit jeho vyhoštění. Připomněl, že neschopnost příslušného státu zajistit vydání náhradního cestovního dokladu má relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti vyhoštění. Podle žalobce stačí, že reálný předpoklad vyhoštění absentuje a v zajištění cizince nelze pokračovat, což je i jeho případ.
5. Žalobce namítal, že žalovaná měla, zejména s ohledem na aktuální délku trvání zajištění, použít některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování; možnost užití této alternativy však posoudila zcela nedostatečně. Podle žalobce nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, kdy příkladem takového postupu je právě napadené rozhodnutí, podle kterého je důvodem k zajištění fakticky pouze to, že s žalobce nacházel na území České republiky nelegálně. Zdůraznil, že zde nepáchal žádnou trestnou ani protiprávní činnost.
6. Podle žalobce nesmí být zajištění svévolné, jeho délka nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli, a pokud by v době vydání rozhodnutí o zajištění nebo jeho Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

prodloužení bylo pravděpodobné, že jeho účel nepůjde naplnit, pak by takové rozhodnutí odporovalo zákonu. Dodal, že zajištění nelze pokaždé prodlužovat až na maximální dobu pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by cizinec mohl mařit správní vyhoštění. Podle žalobce je také nezbytné, aby žalovaná kvalifikovaně na základě svých zkušeností vyhodnotila, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění, a upřesnila svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého úkolu (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu), přičemž tyto otázky musí posuzovat přísně individuálně, nikoli paušálním odhadem. Odůvodnění napadeného rozhodnutí označil žalobce za šablonovité, neboť z něj není patrné, zda žalovaná zohlednila konkrétní situaci žalobce.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná ve svém vyjádření popsala okolnosti žalobcova vstupu na území České republiky a konstatovala, že se velmi podrobně věnovala odůvodnění nemožnosti užití zvláštních opatření za účelem vycestování. Podotkla, že rozhodnutí o prodloužení zajištění tvoří s původním rozhodnutím o zajištění jeden celek, přičemž v napadeném rozhodnutí na předchozí rozhodnutí odkázala s tím, že se žádné okolnosti nezměnily. Připomněla žalobcům čistě ekonomický zájem dostat se do Evropy, neochotu respektovat právní předpisy, nedostatek finančních prostředků, nemožnost si je opatřit a nemožnost zajistit si ubytování, když žalobce v České republice nikoho nezná. K tomu odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 52/2013 a 3 Azs 97/2015. Podle žalované je žalobcovým cílem pokračovat dále do západní Evropy a tam nelegálně pracovat, sám žalobce uvedl, že po propuštění hodlá pokračovat do Itálie, tudíž z jeho dosavadního jednání vyplývá, že uložení zvláštních opatření nepostačuje, neboť by tím byl ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
8. K délce prodloužení zajištění a k jednotlivým úkonům, které bude třeba provést, žalovaná uvedla, že žalobce stále nevlastní náhradní cestovní doklad a dosud nebyla ověřena jeho totožnost. Připomněla, že minimální doba ověření totožnosti je devadesát dnů a vystavení náhradního cestovního dokladu trvá nejméně dva týdny, přičemž vyřízení dalších potřebných přepravních dokladů zabere kolem třiceti dnů. Žalovaná měla za to, že prodloužila dobu zajištění v souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, s ohledem na skutečnost, aby trvalo co nejkratší dobu, a takto prodlouženou dobu považovala za reálnou k vyhoštění žalobce. Svůj postup vnímala jako dostatečně aktivní a odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Azs 353/2018 a 3 Azs 283/2015. Žalovaná uzavřela, že rozhodnutí vydala v souladu s právními předpisy a náležitě je odůvodnila. Navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud v souladu s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhл nařízení jednání a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

11. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Žalobce byl dne 17. 9. 2022 kontrolován policejní hlídkou na 45. kilometru dálnice D8, kde se v 18:47 hodin spolu s dalšími třemi Maročany pohyboval směr Německo. Dne 17. 9. 2022 v 23:15 hodin byl žalobce zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Dne 19. 9. 2022 bylo žalobci oznámeno zahájení řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. Téhož dne byl žalobce vyzván k prokázání totožnosti; žádný doklad totožnosti však nepředložil.
12. Při výslechu konaném dne 19. 9. 2022 žalobce popsal, že na místo svého zadržení se dostal na podvozku kamionu, kam vlezl na parkovišti v Maďarsku. Cestovní pas zahrabal v Bulharsku v lese do země, aby mu ho nevzali. Z Maroka vycestoval dne 16. 8. 2022 letecky do Turecka, hranice do Bulharska přešel pěšky za pomoci převaděčů, poté šel sám pěšky do Srbska a následně mu převaděč pomohl přelézt plot do Maďarska, kde se vlakem přepravil do Budapešti; tam již vlezl na zmíněný podvozek kamionu. Cílem žalobcovy cesty byla Itálie, kde chtěl pracovat. Maroko opustil z ekonomických důvodů, je tam chudoba, není práce. Žalobce je svobodný, bezdětný, má základní vzdělání a v Maroku pracoval v zemědělství. Jeho rodiče a čtyři sourozenci žijí v Maroku. Žalobce byl v České republice poprvé dne 17. 9. 2022 a byl si vědom toho, že na území Evropské unie smí vstoupit jen s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu. Uvedl, že v České republice ani v Evropské unii nemá nikoho blízkého, v případě návratu do Maroka mu nic nehrozí a nic mu v návratu nebrání, žije v bezpečné oblasti, ale vrátit se tam nechce. Konstatoval, že má u sebe asi 100 Eur, nezná tu nikoho, kdo by za něj mohl složit finanční záruku nebo by mu poskytl ubytování. V případě propuštění by žalobce jel do Itálie, kde chce pracovat.
13. Žalovaná si opatřila informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 6. 2018, popisující bezpečnostní a politickou situaci v Maroku, a z vyhlášky č. 328/2015 Sb. ověřila, že se Maroko považuje za bezpečnou zemi původu. Dne 19. 9. 2022 vydala žalovaná rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění na dobu devadesáti dnů od okamžiku omezení osobní svobody; toto rozhodnutí nabylo právní moci téhož dne.
14. Ve správním spisu je založeno rozhodnutí žalované ze dne 29. 9. 2022, č. j. KRPU-171950-38/ČJ-2022-040022, které nabylo právní moci dne 11. 10. 2022 a jímž byl žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců vyhoštěn s tím, že mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie po dobu dvou let od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování. Žalovaná současně žalobci k vycestování stanovila dobu třiceti dnů od právní moci rozhodnutí a vyslovila, že podle § 179 zákona o pobytu cizinců nebyly shledány důvody znemožňující žalobcovo vycestování.
15. Dne 29. 9. 2022 žalovaná požádala Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, (dále jen „Ředitelství služby cizinecké policie“) o ověření žalobcovy totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu. Ze sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 vyplynulo, že veškeré dokumenty potřebné pro ověření totožnosti a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vystavení náhradního cestovního dokladu byly dne 11. 10. 2022 zaslány na Velvyslanectví Marockého království v České republice (dále jen „velvyslanectví“), přičemž minimální doba ověření totožnosti je devadesát dnů a vystavení náhradního dokladu trvá minimálně dva týdny. Ředitelství služby cizinecké policie konstatovalo, že velvyslanectví spolupracuje a totožnost ověřuje, nicméně nebude možné zajistit náhradní cestovní doklad a realizovat správní vyhoštění ve lhůtě pro zajištění, tj. do 15. 12. 2022.

16. Následně žalovaná dne 12. 12. 2022 vydala žalobou napadené rozhodnutí, jímž prodloužila dobu žalobceva zajištění o devadesát dnů. Toto rozhodnutí nabylo právní moci téhož dne.
17. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Nejprve se soud zabýval námitkami upozorňujícími na zvláštní opatření za účelem vycestování, jichž podle žalobce měla žalovaná primárně využít.
19. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že „*Policie [České republiky] je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“
20. Z § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že „*[z]vláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je
 - a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,*
 - b) *složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),*
 - c) *povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo*
 - d) *povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*“
21. Soud připomíná, že žalovaná kromě odkazu na své rozhodnutí ze dne 19. 9. 2022, č. j. KRPU-171950-25/ČJ-2022-040022, v němž jednotlivá zvláštní opatření za účelem vycestování podrobně rozebrala, současně v napadeném rozhodnutí konstatovala, že v mezidobí u žalobce nedošlo k žádné změně, a připomněla, že žalobce (ani nikdo jiný) nesložil finanční záruku ve smyslu § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ani hodnověrně nedoložil možnost ubytování a zdržování se na jakékoli adrese v České republice včetně možnosti financování takového ubytování. Jakkoli by podle názoru soudu bylo žádoucí, aby žalovaná namísto odkazu na své předchozí rozhodnutí v napadeném rozhodnutí zopakovala své úvahy vztahující se k nemožnosti užití zvláštních opatření za účelem vycestování, citované odůvodnění ob stojí. Žalovaná totiž odkázala na své pravomocné rozhodnutí, které žalobce nijak nezpochybnil, a jednoznačně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

konstatovala, že nedošlo k žádné změně a že podmínky § 123b odst. 1 písm. a) až d) zákona o pobytu cizinců nejsou splněny.

22. Zároveň nelze přehlížet fakt, že žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 19. 9. 2022, č. j. KRPÚ-171950-25/ČJ-2022-040022, upozornila na to, že žalobce vědomě cestoval z Maroka přes Českou republiku do Itálie bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, navíc ukrytý v podvozku nákladního vozidla, s cílem v Itálii pracovat, tedy ze zjištěných důvodů. Žalobcově jednání tak vedlo žalovanou k závěru, že žalobce nemá v úmyslu respektovat žádná opatření, neboť jeho zájem je čistě ekonomického charakteru. Současně žalovaná konstatovala, že žalobce vstoupil na území České republiky s vědomím obcházení a nerespektování právních předpisů, neboť si byl plně vědom toho, že pro vstup na území členských států Evropské unie musí mít platný cestovní doklad a oprávnění k pobytu. Vycházejí z těchto zjištění žalovaná vyhodnotila, že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by s ohledem na žalobcově jednání bylo nedostačující a neúčelné.
23. Žalovaná se tedy možností užití zvláštních opatření za účelem vycestování podle názoru soudu zabývala dostatečně a správně poukázala na nedostatek finančních prostředků na straně žalobce, který ani v České republice nikoho nezná, tudíž je vyloučeno, aby žalobce (nebo někdo za něj) složil kauci nebo se u někoho ubytoval, když nemá dostatek prostředků ani na to ubytování, ani na jídlo. Žalovaná pak rovněž zcela správně podotkla, že v tomto ohledu se u žalobce od rozhodnutí o jeho zajištění nic nezměnilo.
24. Směrem k žalobci soud zdůrazňuje, že on sám při výslechu dne 19. 9. 2022 uvedl, že v České republice nezná nikoho, kdo by za něj mohl složit finanční záruku nebo kdo by mu poskytl ubytování. S ohledem na nedostatek finančních prostředků na straně žalobce je tak zcela zjevné, že uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nepřipadá v úvahu. Ostatní alternativy pak rovněž předpokládají, že žalobce bude disponovat rozumným množstvím finančních prostředků, aby si zajistil ubytování a obživu, případně že bude znát někoho, kdo mu v tomto ohledu pomůže. Soud se zároveň shoduje se žalovanou v tom, že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by v žalobcově případě bylo nedostatečné a neúčelné, neboť žalobcově dosavadní jednání vzbuzuje zásadní pochybnosti o tom, že by dodržel podmínky zvláštním opatřením za účelem vycestování stanovené. Soud v tomto ohledu považuje za zásadní, že žalobce vědomě vstoupil na území České republiky bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, a to navíc ukrytý v podvozku nákladního vozidla, a již při vstupu na území Evropské unie se úmyslně vyhnul hraničnímu přechodu (za pomoci převaděče přešel plot mezi Maďarskem a Srbskem). Popsané jednání žalobce nasvědčuje tomu, že skutečně nerespektuje právní předpisy členských států Evropské unie (včetně České republiky) týkající se podmínek vstupu na území a pobytu na něm a že je za účelem dosažení svého cíle – tj. dostat se do Itálie a pracovat tam – ochoten nejen porušovat právní předpisy, ale i riskovat svůj život či zdraví. Za těchto okolností podle názoru soudu nepředstavují zvláštní opatření za účelem vycestování dostatečnou záruku toho, že by žalobce spolupracoval s policejními orgány při realizaci správního vyhoštění. Naopak existuje významné riziko, že by žalobce pokračoval v cestě do Itálie nebo by se skrýval, čímž by zmařil nebo ztížil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
25. Soud proto dospěl k závěru, že užití některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování nebylo v žalobcově případě na místě, a to ani s ohledem na aktuální délku trvání zajištění. Předmětná námitka tudíž není důvodná. Sám žalobce ostatně ani neuvedl, které konkrétní zvláštní opatření za účelem vycestování měla žalovaná v jeho případě použít. Soud zároveň nepřisvědčil žalobcovu názoru, že je napadené rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

paušalizované a důvodem k zajištění je pouze žalobcův nelegální pobyt na území České republiky. Soud zdůrazňuje, že kromě žalobcova nelegálního pobytu žalovaná zohlednila též nerespektování právních předpisů České republiky, ekonomickými důvody vedenou snahu dostat se nelegálně až do Itálie a pracovat tam, nelegální překročení státních hranic Maďarska (přes plot) a v neposlední řadě nelegální a velmi riskantní překročení státních hranic České republiky (skrytě v podvozku nákladního vozidla). Na těchto závěrech nemůže podle názoru soudu nic změnit ani žalobcovo tvrzení, že v České republice nepáchal trestnou ani protiprávní činnost.

26. K námitce, že v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovanou k závěru, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění, soud opakuje, že žalobcovo výše popsané jednání je dostatečným důvodem pro uvedené závěry žalované. Pokud totiž žalobce vědomě nelegálně vstoupil na území Evropské unie a při překročení státních hranic České republiky dokonce riskoval svůj život a zdraví veden toliko ekonomickými motivy (touhou pracovat v Itálii), soud nepochybuje o tom, že by v podobném jednání pokračoval i nadále a snažil by se dokončit svou cestu do Itálie. Vzhledem k tomu, že žalovaná všechna tato zjištění v napadeném rozhodnutí popsala, pokládá soud její úvahy o tom, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění, za dostatečně odůvodněné. Citovaná zjištění pak vycházejí z výpovědi samotného žalobce, a tudíž mají dostatečnou oporu ve správním spisu, resp. nejsou nepodložená. Soud proto vyhodnotil předmětnou námitku jako nedůvodnou.
27. Lze tedy shrnout, že žalobcem uváděné skutečnosti nemohou nic změnit na tom, že žalobce vědomě nelegálně (bez cestovního dokladu a víza či povolení k pobytu) pobýval na území České republiky, což společně s jeho nedůvěryhodností plynoucí z okolností jeho zadržení (velmi nestandardní způsob vstupu na území svědčící o snaze dosáhnout svého cíle i za cenu ohrožení vlastního života a zdraví) a při neexistenci jakýchkoli vazeb k České republice zakládajících alespoň minimální jistotu, že bude pobývat na určitém konkrétním místě a hlásit se policii, vyvolává oprávněné pochybnosti o účinnosti zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 písm. a), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Zvláštní opatření podle písmene b) předmětného ustanovení pak nebylo realizovatelné z důvodu nedostatečnosti žalobcových finančních prostředků a neexistence osoby, která by za něj mohla kauci zaplatit. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování proto podle názoru soudu v žalobcově případě rozhodně nepostačuje. Soud tudíž dospěl k závěru, že námitky zpochybňující nemožnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování jsou naprosto nedůvodné.
28. Soud připomíná, že nelze opomíjet účel zajištění, kterým je zabezpečení řádného průběhu řízení o správním vyhoštění a jeho následné realizace. Pokud k dosažení uvedeného účelu nepostačuje uložení některého ze zvláštních opatření a jsou-li splněny i další podmínky § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je policie oprávněna cizince zajistit. Zároveň nelze opomíjet, že žalobce nedisponuje platným cestovním dokladem a vízem, tudíž by nemohl legálně pobývat na území České republiky, ani Evropskou unii legálně opustit, i kdyby na to měl dostatek finančních prostředků. Žalovaná coby správní orgán přitom není oprávněna dopustit, aby se na území České republiky (schengenského prostoru) svévolně pohybovaly osoby, které nedisponují platným cestovním dokladem a vízem, tudíž jsou veškeré úvahy žalobce ohledně možnosti užití zvláštních opatření za účelem vycestování zcela irelevantní, když tato opatření ze všech výše uvedených důvodů nejsou prakticky

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

realizovatelná. Za situace, kdy skutkové okolnosti žalobcova případu absolutně vylučují možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, a při splnění podmínek § 124 odst. 1 písm. b) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců lze prodloužení žalobcova zajištění žalobou napadeným rozhodnutím považovat za zcela legitimní.

29. Dále se soud zabýval námitkami zpochybňujícími délku prodloužení zajištění a její odůvodněnost. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]olicie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
30. Z § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců plyne, že „[d]oba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.“
31. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[h]lavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění ..., proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Obdobné požadavky vznesl také žalobce, podle kterého žalovaná musí kvalifikovaně na základě svých zkušeností vyhodnotit, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění, a upřesnit svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého úkolu. Těmto požadavkům žalovaná v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostala.
32. Žalovaná v napadeném rozhodnutí předoslala, že o prodloužení doby trvání zajištění rozhodovala na základě skutečnosti, že žalobce stále nevlastní cestovní doklad potřebný k realizaci správního vyhoštění, neboť marocké orgány dosud neověřily žalobcovu totožnost (proces dosud probíhá). Popsala, že dne 29. 9. 2022 poslala všechny podklady nezbytné pro ověření žalobcovy totožnosti na Ředitelství služby cizinecké policie, které je dne 11. 10. 2022 zaslalo na velvyslanectví, jehož prostřednictvím byly dokumenty diplomatickou cestou předány do Maroka; zatím však Ředitelství služby cizinecké policie neobdrželo odpověď. Žalovaná konstatovala, že jakmile marocké orgány ověří žalobcovu totožnost, bude mu vystaven náhradní cestovní doklad a realizaci správního vyhoštění již nebude nic bránit. Podle žalované je s velvyslanectvím aktuálně nastavena velmi dobrá spolupráce a úspěšně se daří ověřovat totožnost cizinců. Žalovaná dále uvedla, že vystavení náhradního cestovního dokladu Marockého království trvá cca čtyřicet až šedesát dnů v závislosti na ověření totožnosti cizince a zajištění přepravních dokladů (letenka, vyjednání průvozu, zajištění eskorty) a komunikace o zpětvzetí cizince zpravidla trvá kolem třiceti kalendářních dnů, přičemž letecké spoje do Marockého království létají z České republiky pravidelně. Podotkla, že oproti prvotnímu zajištění byly učiněny časově nejméně náročné dílčí kroky přípravy realizace správního vyhoštění, tedy odeslání veškerých potřebných podkladů příslušným úřadům Marockého království, a bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, které nabylo právní moci. Prodloužení doby trvání zajištění o devadesát dnů proto žalovaná označila za realistický odhad doby nutné k uskutečnění správního vyhoštění, aniž by došlo k nepřiměřenému nadsazení doby zajištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

33. Soud porovnal citovanou část odůvodnění napadeného rozhodnutí s obsahem správního spisu a shledal, že žalovaná předpokládanou dobu trvání ověření žalobcovy totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu převzala ze svého rozhodnutí ze dne 19. 9. 2022 o zajištění žalobce, ve kterém zmínila dobu cca čtyřicet až šedesát dnů, a opomenula tento časový údaj aktualizovat na základě sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022, podle kterého ověření totožnosti trvá nejméně devadesát dnů a vystavení náhradního cestovního dokladu trvá minimálně čtrnáct dnů. Vzhledem k tomu, že žalovaná v napadeném rozhodnutí předmětné sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 citovala, nemá soud pochybnosti o tom, že z něj současně vycházela jako z podkladu rozhodnutí a při určování doby trvání prodloužení zajištění pracovala právě s údaji od Ředitelství služby cizinecké policie. Pokud tedy žalovaná v napadeném rozhodnutí namísto doby potřebné k ověření žalobcovy totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v délce nejméně 104 dny uvedla dobu cca čtyřicet až šedesát dnů převzatou z předchozího rozhodnutí o zajištění žalobce, jedná se podle názoru soudu o chybu při automatizovaném zpracování textu odůvodnění rozhodnutí, která nemá vliv na jeho zákonnost. Soud proto při posuzování přiměřenosti doby trvání prodloužení zajištění žalobce vycházel z údajů doložených ve správním spisu, a nikoli z chybně převzatého údaje v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
34. Před vlastní realizací správního vyhoštění žalobce musí tedy předcházet ověření žalobcovy totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu, což zabere dohromady nejméně 104 dny. Žádost o ověření žalobcovy totožnosti spolu s potřebnými podklady odeslalo Ředitelství služby cizinecké policie na velvyslanectví dne 11. 10. 2022 a právě od tohoto data je podle názoru soudu třeba počítat ony 104 dny potřebné pro ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu žalobci; k vystavení náhradního cestovního dokladu by tak mohlo dojít nejdříve dne 23. 1. 2023. Poté má následovat další krok v podobě zajištění přepravních dokladů (letenka, vyjednání průvozu, zajištění eskorty) a komunikace o zpětvzetí cizince, což zpravidla trvá kolem třiceti kalendářních dnů, tj. v žalobcově případě do 22. 2. 2023. Teprve po tomto datu, tzn. nejdříve dne 23. 2. 2023, může dojít k vlastní realizaci vyhoštění žalobce, tedy k jeho odletu z území České republiky některým z pravidelných leteckých spojů.
35. Soud připomíná, že žalobce byl na svobodě omezen dne 17. 9. 2022, doba trvání zajištění na základě rozhodnutí o jeho zajištění ze dne 19. 9. 2022 (v délce devadesáti dnů) tak uplynula dnem 15. 12. 2022 a prodloužená doba trvání zajištění stanovená žalobou napadeným rozhodnutím v délce devadesáti dnů uplyne dne 15. 3. 2023. Vzhledem k tomu, že odhad časové náročnosti jednotlivých kroků předcházejících vlastní realizaci správního vyhoštění počítal s minimálními hodnotami, považuje soud třítydenní časovou rezervu mezi prvním možným datem faktické realizace správního vyhoštění (23. 2. 2023) a koncem prodloužené doby trvání zajištění (15. 3. 2023) za přiměřenou. Stejně tak je podle názoru soudu délka zajištění žalobce přiměřená ve vztahu ke sledovanému cíli, kterým je realizace správního vyhoštění žalobce; tu ostatně sám žalobce ztížil tím, že do Evropské unie vstoupil bez dokladů totožnosti.
36. K žalobcově námitce, že zatím neobdržel náhradní cestovní doklad a z napadeného rozhodnutí nevyplývá, na základě čeho se žalovaná domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu a následné realizaci vyhoštění dojde během lhůty prodlouženého zajištění, soud podotýká, že žalovaná zjevně vycházela z již zmíněného sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022. Takový postup je podle názoru soudu plně v souladu s aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. jeho rozsudek ze dne 13.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. 2022, č. j. 9 Azs 107/2022-41). Z předmětného sdělení vyplývá, že velvyslanectví spolupracuje a totožnost ověřuje, avšak minimální doba ověření totožnosti je devadesát dnů a vystavení náhradního dokladu trvá minimálně dva týdny. Výše popsany výpočet přitom podle názoru soudu ukazuje, že vlastní realizace správního vyhoštění žalobce v době trvání jeho zajištění prodloužené napadeným rozhodnutím bude možná, resp. rozhodně není vyloučena. Předmětné sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022, které si žalovaná před vydáním napadeného rozhodnutí opatřila a z něhož vycházela, současně podle názoru soudu jednoznačně vyvrací žalobcovo tvrzení, že žalovaná rezignovala na svou povinnost opatřovat podklady pro rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění a namísto toho vycházela pouze z podkladů, na nichž založila své rozhodnutí o zajištění. Tato námitka tudíž není důvodná.
37. Z citovaného sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 dále podle názoru soudu plyne, že žalovaná právě ve spolupráci s Ředitelstvím služby cizinecké policie postupuje v řízení aktivně vedena snahou dosáhnout cíle v podobě správního vyhoštění žalobce. Jeho zajištění tak lze nadále vnímat jako oprávněné.
38. Soud nesdílí žalobcovo přesvědčení, že žalovaná porušila § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle kterého je policie po celou dobu zajištění cizince povinna zkoumat, zda důvody zajištění trvají. Žalobce by si měl uvědomit, že primárním důvodem jeho zajištění je předejit možnému maření či ztěžování realizace správního vyhoštění z jeho strany. Ve správním spisu je založeno pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, základní podmínka zajištění (resp. jeho prodloužení) je tedy splněna. Žalovaná zároveň v napadeném rozhodnutí jednoznačně konstatovala, že se nic nezměnilo na tom, že v případě žalobce nelze užít zvláštních opatření za účelem vycestování, tudíž je splněna i druhá podmínka zajištění, resp. jeho prodloužení. Žalovaná současně poukázala na to, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž upozornila na jeho nedůvěryhodnost, jeho předchozí protiprávní jednání a deklarovanou vůli dostat se do Itálie a tam pracovat, což zjevně dokládá žalobcův úmysl neopustit území členských států Evropské unie. Soud proto shledal, že důvody zajištění v případě žalobce trvají, a naopak nesdílí žalobcův názor, že je jeho zajištění založeno jen na trvajících obavách, že by mohl mařit správní vyhoštění. Z argumentace žalované obsažené v napadeném rozhodnutí podle názoru soudu současně plyne, že žalovaná dodržela požadavky § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť zkoumala, zda se od doby žalobcova zajištění něco změnilo, tedy implicitně posuzovala, zda trvají důvody jeho zajištění. Předmětná námitka proto není důvodná.
39. K poznámce žalobce, že proces ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu je zdoluhavý a značně nestandardní, soud připomíná, že to byl právě sám žalobce, kdo způsobil, že je třeba proces ověření totožnosti podstoupit. Žalobce totiž, jak sám přiznal při výslechu konaném dne 19. 9. 2022, vědomě vstoupil na území členských států Evropské unie bez cestovního dokladu, který předtím – podle svých slov – zahrabal v lese v Bulharsku. Pokud by žalobce takto vědomě (úmyslně) protiprávně nepostupoval, případně kdyby měl k dispozici alespoň kopii svého cestovního dokladu či jiný doklad totožnosti, bylo by ověřování jeho totožnosti podstatně jednodušší, a celková doba zajištění žalobce by tak mohla být kratší. Vzhledem k tomu, že sám žalobce ztížil svou identifikaci a zkomplikoval realizaci správního vyhoštění o nutnost ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu, považuje soud jeho námitku upozorňující na zdoluhavost a nestandardnost tohoto postupu za zcela nemístnou a nedůvodnou.

40. Namítá-li žalobce nedostatečnou určitost zdůvodnění doby prodloužení zajištění s tím, že není dána žádná představa časového horizontu, kdy a zda vůbec dojde k ověření žalobcovy totožnosti, soud opakuje, že Ředitelství služby cizinecké policie ve svém sdělení ze dne 7. 12. 2022 zřetelně popsalo předpokládanou dobu trvání ověření totožnosti (nejméně devadesát dnů) a vystavení náhradního dokladu (minimálně dva týdny). Podle názoru soudu je tedy dána dostatečná představa časového horizontu, kdy lze očekávat ověření žalobcovy totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu. Soud zároveň nesdílí přesvědčení žalobce, že dosavadní postup v řízení spíše svědčí o nemožnosti uskutečnit jeho vyhoštění, a trvá na tom, že všechny nezbytné kroky vedoucí k uskutečnění správního vyhoštění žalobce lze realizovat před uplynutím doby zajištění žalobce prodloužené napadeným rozhodnutím, neboť Ředitelství služby cizinecké policie potvrdilo, že velvyslanectví spolupracuje a totožnost ověřuje.
41. Soud souhlasí se žalobcem v tom, že v zajištění cizince nelze pokračovat, pokud reálný předpoklad vyhoštění absentuje. Taková situace však v projednávané věci nenastala a žalobce ani netvrdil žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že jeho vyhoštění nebude možné realizovat. Na okraj soud poznamenává, že pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí, lze dobu trvání zajištění prodloužit až na celkových 365 dnů, resp. pokud cizinec uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu, až na celkových 545 dnů (srov. § 125 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců). To znamená, že případné zdlouhavé ověřování žalobcovy totožnosti ještě nutně nemusí znamenat nerealizovatelnost jeho správního vyhoštění, a pokud by příčinou byly nepravdivé údaje sdělené samotným žalobcem, mohlo by být zajištění dále prodlouženo ještě o jeden rok (samozřejmě nikoli najednou).
42. K obecným tvrzením žalobce, že žalovaná musí důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly, a tyto skutečnosti musí být přesvědčivě a nepochybnitelně doloženy ve spisovém materiálu, soud konstatuje, že žalovaná těmto požadavkům dostála. Její rozhodnutí přitom vychází z konkrétní situace žalobce, jak byla popsána výše a jak je zachycena ve správním spisu. Soud proto napadené rozhodnutí nepokládá za šablonovité či paušální.
43. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že neshledal namítaná porušení právních předpisů ani zásad činnosti správních orgánů a napadené rozhodnutí považuje za dostatečně odůvodněné (tudiž přezkoumatelné) i zákonné. Soud tedy v mezích žalobních bodů vyhodnotil žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. Soud samostatně nerozhodoval o žalobcově návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť odkladný účinek podle § 73 odst. 3 s. ř. s. trvá toliko od skončení soudního řízení a urychleným vydáním tohoto rozsudku, jehož právní mocí bude řízení skončeno, ztratil vlastní návrh na přiznání odkladného účinku žalobě význam.
45. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaná, již nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 11. ledna 2023

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.